

MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI

19-20 Ağustos
2021

1071 Kongre ve Kültür Merkezi

www.alparslan.edu.tr

[musalparslanuni](#)

[alparslauniversitesi](#)

Muş Alparslan Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

MUŞ
FUTBOL
ÇALIŞTAYI

19-20 Ağustos
2021
MUŞ

MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI PROGRAMI

19-20 Ağustos 2021

(MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ 1071 MALAZGİRT KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ)

10.00-11.00	AÇILIŞ, 19 Ağustos 2021, SALON A
	İstiklal Marşı, Slayt Sunumu, Protokol Konuşmaları
11.00-12.00	KONFERANS, 19 Ağustos 2021, SALON A Prof. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU <i>Dünyada ve Türkiye'de Futbol</i>
12.00-14.00	ÖĞLE YEMEĞİ
	I. OTURUM, 19 Ağustos 2021, SALON B
14.00-16.00	Futbol Tesisleri Futbolcu Kaynağı ve Amatör Futbol Futbol Antrenörleri Futbol Hakem ve Gözlemcileri
	II. OTURUM, 20 Ağustos 2021, SALON B
10.00-12.00	Futbol Kulüplerinin Yönetimi Lige Katılan Futbol Kulüpleri ve Aktif Yaş Grupları Futbol Amatör Liginde Kaynaklar Futbolda Profesyonelliğe Uzanan Yol
12.00-14.00	ÖĞLE YEMEĞİ
14.00-16.00	Rapor Hazırlama Komisyonu Toplantısı
16.00	Çalıştay Raporunun Okunması ve Kapanış

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
KISALTMALAR	II
MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI KATILIMCILAR- KONUŞMACILAR	III
MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI BAŞLIKLARI	1
1. Futbol Tesisleri.....	1
2. Futbolcu Kaynağı ve Amatör Futbol.....	4
3. Futbol Antrenörleri.....	6
4. Futbol Hakem ve Gözlemcileri	8
5. Futbol Kulüplerinin Yönetimi	9
6. Futbolda Profesyonelliğe Uzanan Yol.....	10
7. Lige Katılan Futbol Kulüpleri ve Aktif Yaş Grupları	12
FUTBOL ÇALIŞTAYI RAPORU (19-20 Ağustos 2021)	13
1. Futbol Tesisleri.....	13
2. Amatör Futbol Futbolcu Kaynağı ve Aktif Yaş Grupları.....	14
3. Futbol Antrenörleri.....	15
4. Futbol Hakem ve Gözlemcileri	16
5. Futbol Kulüplerinin Yönetimi Lige Katılan Futbol Kulüpleri	16
6. Futbolda Profesyonelliğe Uzanan Yol.....	17
MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI FOTOĞRAFLARI	18

ÖNSÖZ

Gerek spor branşları içinde her yaş kategorisinin ilgisini çekme konusunda gösterdiği başarı gerekse bu ilgiden istifade eden birçok sektörün bu gücü kullanma isteği futbolu dünyada ve ülkemizde olağanüstü popüler bir spor dalı haline getirmiş; ülkeleri, şehirleri ve ticari markaları tanıtma noktasında özellikle son dönemde futbol en önemli platformlardan birine dönüşmüştür.

Muş Futbol Çalıştayı, sporseverlere, futbol özelinde ve futbolun paydaşları ile müzakereye açtığı konular üzerinden futbolun sunduğu faydaları gündeme getirmeyi, özellikle amatör yapıyı tahkim etmek suretiyle futbolu gençlerin ilgi odağı dönüştürmeyi ve bu yolla şehri profesyonel ligde temsil etme mücadelesi veren kulüplerimize katkı sunmayı temel amaç edinmiştir.

Sağlıklı bir neslin yetişmesinde sportif faaliyetlerin ve özelde futbol organizasyonlarının önemine dikkat çekilen Muş Futbol Çalıştayı'nda "futbol tesisleri, antrenörler, hakemler, futbolcu kaynağı, amatör kulüplerin yönetsel süreçleri ve futbolda profesyonelliğe uzanan yol" gibi konu başlıkları tartışmaya açılmış, futbol olgusuna ait bu unsurların güçlendirilerek geliştirilmesi için konuşmacıların ve dinleyicilerin önerileri dikkatle dinlenerek gereği için notlar alınmıştır.

Muş Alparslan Üniversitesi öncülüğünde; Muş Valiliği ile Muş Belediyesi başta olmak üzere İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, İl Özel İdaresi, Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği (TÜFAD), Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu (ASKF), Türkiye Faal Futbol Hakem ve Gözlemciler Derneği (TFFHGD), futbola hizmet vermiş futbol emekçileri, iş dünyası ve basın mensuplarının destekleriyle gerçekleştirilen Muş Futbol Çalıştayı'nın ilimiz ve ülkemiz futboluna/sporuna yakın, orta ve uzun vadede önemli ve anlamlı sonuçlar kazandıracağına olan yürekten inancımı belirtir, destekleri için tüm katılımcılara teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Fethi Ahmet POLAT
Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü

KISALTMALAR

ASKF	Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu
TÜFAD	Türkiye Futbol Antrenörler Derneği
TFFHGD	Türkiye Faal Futbol Hakemleri ve Gözlemcileri Derneği
MAUN	Muş Alparslan Üniversitesi
SBF	Spor Bilimleri Fakültesi
FK	Futbol Kulübü
SK	Spor Kulübü
İŞKUR	Türkiye İş ve İşçi Bulma Kurumu
BAL	Bölgesel Amatör Lig
UEFA	Avrupa Futbol Federasyonları Birliği
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI KATILIMCILAR- KONUŞMACILAR

- Prof. Dr. Fethi Ahmet POLAT (Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü)
- Abdullah AVCI (Muş Belediye Başkan Yardımcısı)
- Muhterem BOZKURT (Muş Belediye Başkan Yardımcısı)
- Prof. Dr. Ulaş ÇAYDAŞ (Muş Alparslan Üniversitesi Rektör Yardımcısı)
- Prof. Dr. Alper KARADAĞ (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı)
- Prof. Dr. Esin KAYA (Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
- Emrullah GÜLER (Muş Gençlik ve Spor İl Müdürü)
- Mehmet ŞENGÜL (Kültür ve Turizm İl Müdürü)
- Şerafettin YATÇI (Muş Eski Belediye Başkanı)
- İbrahim TANYERİ (Muş Milli Eğitim Şube Müdürü)
- Prof. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)
- Doç. Dr. Ömer KAYNAR (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı)
- Dr. Öğretim Üyesi Metin KARAYOL (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı)
- Kemal TÜRKAN (ASKF İl Başkanı)
- Alparslan HAS (TUFAD İl Başkanı)
- Necat GEÇER (TFFHGD İl Başkanı)
- Ümit YILDIRAK (Muş İl Hakem Kurulu Başkanı)
- Ferzande EMRE (Üst Klasman Temsilcisi)
- Aytaç KOYUNCU (Muş Futbol İl Hakemi)
- Gürkan TANOĞLU (Futbol Klasman Hakemi)
- Orhan ÇAĞLAYAN (Muş Spor Lisesi Müdürü)
- Behçet AKÇİL (Hasköy SK. Başkanı)
- Gökhan ÇINAR (Muş Spor FK Kulüp Başkanı)
- Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Zahit KAHRAMAN (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)

- Dr. Öğretim Üyesi Bolat GÜNDÜZ (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Atakan AKSU (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)
- Öğr. Gör. Mehmet Furkan ŞAHİN (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi)
- Öğr. Gör. Hüseyin Mete GÜNDOĞDU (Muş Alparslan Üniversitesi Yönetim ve Organizasyon Bölümü)
- Araş. Gör. Mustafa HAN (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Araştırma Görevlisi)
- Araş. Gör. Harun KOÇ (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Araştırma Görevlisi)
- Araş. Gör. Muhammet BAŞ (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Araştırma Görevlisi)
- Araş. Gör. Cengizhan SARI (Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Araştırma Görevlisi)
- Abdulvasip ARDİL (Muş Spor Lisesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni)
- Şemsettin ÇİFTÇİ (Muş Belediyespor Futbol Alt Yapı Sorumlu Hocası)
- Burhan KABA (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Selami YATÇI (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Murat ATMACA (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Mehmet KAYA (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Murat ATMACA (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Lezgin ŞİMŞEK (Eski Profesyonel Futbolcu)
- Mikail GÜVENÇ (İş İnsanı)
- Muhammed İkbali BALLI (İş İnsanı)

MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI BAŞLIKLARI

1. Futbol Tesisleri

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
<p>Kemal TÜRKAN (ASKF Muş Şube Başkanı)</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Semt sahaları yetersiz, halı sahalar uzak bölgelerde, bakımsız ve personel bulunmamaktadır.➤ Şehir stadı henüz tamamlanmaması, Zafer Mahallesi'ndeki semt sahasının boyutu küçük ve kullanıma elverişsiz olması ildeki futbolu olumsuz etkilemektedir.➤ Amatör kulüplerin kendine ait soyunma odaları yoktur.➤ Futbol müsabakalarına 29 takım aktif olarak katılırken 13 kulüp katılım göstermemektedir. Bununla birlikte katılım fazla fakat lig 5-6 takımla sonlanmaktadır.	
<p>Behçet AKÇİL (Hasköy SK. Başkanı)</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Mevcut tesis ve imkânlar var ama yetersizdir.➤ Diyarbakır'da üniversite olması nedeniyle oradaki BAL takımları ve amatör takımlar sayısal olarak çok aktif. Üniversiteden de beklenti bu yöndedir.➤ A takım dışında kalan alt yapıdaki takımlar maddi yetersizlik sebebiyle ligde varlıklarını sürdürememektedir.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hasköy'de Halk Eğitim Merkezi'nde antrenörlerin aktif olarak görev yapması oldukça önem arz etmektedir.
<p>Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/SBF- Dekanı)</p> <ul style="list-style-type: none">➤ İlimizde semt sahaları 1 tane var o da sosyal tesis bakımından yetersizdir.	<ul style="list-style-type: none">➤ 1 yıla kadar Zafer Mahallesi'ndeki sahanın hazır hale getirilmesi.➤ 1-2 yıl içinde yeni bir semt sahasının yapılması. Okul yapılacaksa spor salonuyla beraber yapılması.➤ Mevcut ve yapılacak halı sahaların okul idaresince okul takımları ve futbol kurslarının antrenman yapabilmesi.➤ Protokoller ile okula yakın halı sahaların kullanılması ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri organize edilmesi.➤ Yakın yerde tesis olmalı. Semt sahalarının alt yapı ve okul takımları için kullanılması önem arz etmektedir.

<p align="center">Lezgin ŞİMŞEK (Eski Futbolcu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Merkezde en az 4-5 tane semt sahası olması gerekiyor. Uzak sahalara için gençlere ücretsiz ulaşım sağlanabilir. Semt sahalalarına konforlu soyunma odaları yapılmalıdır. Semtte sosyal tesis olması gerekir. Futbolcuların da barınabileceği bir sosyal tesis yapılmalıdır.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eskiden Muş ilinden çok iyi futbolcular yetişiyordu. Tesisler konusunda 2 yıldır çok ciddi yatırımlar var. Fakat ön plana çıkan spor insanı çok azdır. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Antrenör görevlendirilip okullara yakın tesislere yetenekli öğrencilerin ücretsiz şekilde götürülüp antrenman yaptırılmalıdır. ➤ Antrenörlerimize ve öğretmenlerimize uzmanlar tarafından eğitimler verilmesi ve bunun takibinin yapılması gerekmektedir. ➤ Spor lisesine futbol sahası yapılması mutlaka yapılmalıdır.
<p align="center">Abdulvasip ARDİL (Muş Spor Lisesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Antrenör görevlendirilip okullara yakın tesislere yetenekli öğrencilerin ücretsiz şekilde götürülüp antrenman yaptırılmalıdır. ➤ Antrenörlerimize ve öğretmenlerimize uzmanlar tarafından eğitimler verilmesi ve bunun takibinin yapılması gerekmektedir. ➤ Spor lisesine futbol sahası yapılması mutlaka yapılmalıdır.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Öğretmenler olarak okulda yeterli tesisimiz yoktur. ➤ Spor Lise'sinde futbol çalışmaları için alan yok. ➤ Siirt ve Bitlis Spor Lisesi'nde farklı branşlara ait tesisler bulunurken bizde sadece 1 adet spor salonu bulunmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prefabrik tesisler yapılabilir. Bu tesislerin korunması problem olduğu için bunun için personel görevlendirilebilir. Sahalara veya kulüplere yakın yerde fitness salonu yapılmalıdır. ➤ Antrenman sahaları hep sentetik, çim sahalaların yapılması gerekir.
<p align="center">Bolat GÜNDÜZ (MAUN/SBF- Dr. Öğretim Üyesi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prefabrik tesisler yapılabilir. Bu tesislerin korunması problem olduğu için bunun için personel görevlendirilebilir. Sahalara veya kulüplere yakın yerde fitness salonu yapılmalıdır. ➤ Antrenman sahaları hep sentetik, çim sahalaların yapılması gerekir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Büyükşehirlerde de yeterli semt sahaları yoktur. Fakat ilimizde halı sahalarda futbol antrenmanı için yetersiz ve sentetik zemin sakatlık açısından risk taşımaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Semt sahalaları yerine merkeze yakın herkesin kullanabileceği spor kompleksi (Malatya'da örneği var) yapılabilir. ➤ Semt sahalalarının korunmasında problem var mutlaka bir personel görevlendirilmelidir. ➤ Toplu şekilde yapılacak olan spor kompleksinin korunması daha mantıklı görünmektedir. Hem futbol sahası, fitness salonu ve sosyal tesis bir arada olmalıdır.
<p align="center">Murat ATMACA (Eski Futbolcu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Semt sahalaları yerine merkeze yakın herkesin kullanabileceği spor kompleksi (Malatya'da örneği var) yapılabilir. ➤ Semt sahalalarının korunmasında problem var mutlaka bir personel görevlendirilmelidir. ➤ Toplu şekilde yapılacak olan spor kompleksinin korunması daha mantıklı görünmektedir. Hem futbol sahası, fitness salonu ve sosyal tesis bir arada olmalıdır.
<p align="center">Alparslan HAS (TUFAD Muş Şube Başkanı)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Emniyetin altında yeterli boş alan var, oraya tesis yapılabilir. Orada birçok okul olmasından dolayı verimli olacaktır. Zafer mahallesinin ve Oduncular mahallesi'nin arkasına güzel ve büyük bir saha olabilir. ➤ Semt sahalaları, kapalı halı saha, düğün salonu, yüzme havuzu, çay bahçesi... gibi yerler açılırsa belediye takımına gelir sağlar (Kulübe gelir sağlayacak yerler).
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlimize ciddi yatırımlar yapıldı fakat Muş merkezde 10 tane amatör kulüp olmasına karşın hiçbirinin soyunma odası bulunmamaktadır. Bununla birlikte malzeme, içecek su vs. yoktur. ➤ Stadyum yapıldı ancak ulaşım sorunu hala çözülmemiştir. ➤ Sporcularımızın maddi sıkıntıları olduğundan antrenmanlara gelmekte zorluk çekiyorlar. ➤ BAL ligi takımlarının sosyal tesisi yok. Barınma yeri yok. Bu yüzden ildeki 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Emniyetin altında yeterli boş alan var, oraya tesis yapılabilir. Orada birçok okul olmasından dolayı verimli olacaktır. Zafer mahallesinin ve Oduncular mahallesi'nin arkasına güzel ve büyük bir saha olabilir. ➤ Semt sahalaları, kapalı halı saha, düğün salonu, yüzme havuzu, çay bahçesi... gibi yerler açılırsa belediye takımına gelir sağlar (Kulübe gelir sağlayacak yerler).

<p>takımlar özel yerlere çok fazla para veriyor.</p> <p>➤ Her yer bina dolu ve çocukların oynayacağı boş alan yoktur.</p> <p>➤ Parklara yapılan sahalara çok küçüktür.</p>	
<p>Necat GEÇER (TFFHG Derneği Muş Şube Başkanı)</p>	<p>➤ Ulaşım noktasında belediye otobüs sağlayarak sporcuları tesislere götürebilir.</p>
<p>Gökhan ÇINAR (Muş Spor FC Kulüp Başkanı)</p>	<p>➤ MEB ve Gençlik Spor kulüplere antrenör yönlendirebilir.</p>
<p>➤ Kulüpler malzeme açısından sıkıntı yaşıyor.</p>	

2. Futbolcu Kaynağı ve Amatör Futbol

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Kemal TÜRKAN (ASKF Muş Şube Başkanı)	➤ Üniversite ve MEB sporcu kazanımında daha aktif rol almalı. İşin içine beden eğitimi ve spor öğretmenleri dahil olmalıdır.
➤ Çok sayıda futbolcumuz var ancak saha olmadığı için sorun yaşıyoruz. ➤ İlçelerdeki alt yapı takımları maddi imkânsızlıklardan dolayı merkeze maçlara gelemiyor.	
Alparslan HAS (TÜFAD Muş Başkanı)	➤ Spor Bilimleri Fakültesi mezunu antrenörlerden faydalanabiliriz. Okul takımı maçları lig usulü olursa oyuncular daha çok maç oynar ve takip edilebilir. ➤ Alt liglere katılım sağlayan takımlara malzeme desteği verilmeli. İlçedeki takımlara hem malzeme hem de ulaşım desteği sağlamak için Kaymakamlık'tan destek istenmeli (Malazgirt, Bulanık ve Korkut ilçeleri öncelikli).
➤ Muş'ta birçok yetenekli futbolcu aday var bu açıdan futbolcu kaynağı yeterli denebilir. ➤ Bölgesel gelişim liglerinden çok faydalandık. Bunun akabinde profesyonel takımlara oyuncular gönderdik. ➤ Antrenör sayısı çok az çünkü maddi sıkıntı var. ➤ Okul takımı maçlarını çok kısa sürede tamamlandığı için oyuncuları izleyemiyoruz. ➤ Yeterli sayıda ve yetenekli oyunculara iyi eğitim verip kulüplere kazandıramıyoruz. ➤ Kulüpler lige katılım için yeterli bütçeye sahip değildir. ➤ İlçelerde sportif faaliyet yetersizliği nedeniyle gençler kötü alışkanlıklara yöneliyor.	
Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/SBF- Dekanı)	➤ Beden Eğitimi ve spor öğretmenleri ile toplantı yapılacak ve spor paydaşları ile ortak hareket etmeleri teşvik edilecek. ➤ Okul içi ve okul dışı müsabakalar düzenlenebilir. Lig heyeti aracılığı ile düzenlenip bu süreçte yetenekli sporcuların okula yakın kulüplere yönlendirilmesi sağlanabilir. Valiliğimizin desteği ile beraber kaymakamlarla görüşülüp bölgesel amatör lige ve alt yapılara katılım sağlamayı teşvik edilmelidir.
Hüseyin Mete GÜNDOĞDU (MAUN/Yönetim ve Organizasyon- Öğretim Görevlisi)	➤ Alt yapı ve A takım arasındaki bağlantının kesilmemesi gerekir. Model takım seçilip alt

<p>➤ Muş'taki sporcuların fiziksel yeterliliği çok yüksek. Küçük yaşlarda yeterli maç oynanmaması oyuncu yetişmesinin önüne geçiyor.</p>	<p>yapı takımları iller arası maçlar oynayabilir. En az 2 alt yapı takımı olmayan kulüplerin A takım müsabakalarına katılmaması gerekir.</p>
<p>Behçet AKÇİL (Hasköy SK Başkanı)</p>	<p>➤ Antrenörlerimize üniversite işbirliği ile spor bilimciler tarafından profesyonel eğitimler verilmelidir.</p>
<p>Atakan AKSU (MAUN/SBF- Dr. Öğretim Üyesi)</p>	<p>➤ Elazığ Belediyesi kulüplerin lige katılım ücreti öderken İl Özel İdaresi kulüplere spor malzemesi yardımı yapıyor. Aynı uygulama Muş'ta yapılabilir.</p>
<p>Mehmet ŞENGÜL (Turizm İl Müdürü)</p>	<p>➤ Kurumlar bir araya gelerek Muş'ta bir futbol akademisi kurabilir. Üniversite futbol akademisi kurup alt yapı takımları oluşturabilir.</p>
<p>➤ Muş'ta çok ciddi yetenekli futbolcu potansiyeli bulunmaktadır.</p>	<p>➤ Bunlar olursa antrenör istihdamı da olur. Muş Valiliği ve Muş Alparslan Üniversitesi denetiminde futbol akademileri kurulabilir</p>

3. Futbol Antrenörleri

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
<p>Alparslan HAS (TÜFAD)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Derneğimize kayıtlı 125 üye var fakat 125 üyenin yarısından fazlası il dışında ikamet etmektedir. 15-20 civarı aktif olmayan antrenör, 30-40 civarı pasif yaşlı antrenör varken 25 antrenör faal olarak çalışmaktadır. Bu antrenörlerden 4'ünün UEFA B lisansı bulunmaktadır. 1 tane A lisanslı hoca var ama İstanbul'a yerleşti. ➤ Pro lisansa sahip sadece ben varım. ➤ Eğitim seminerleri eskiye göre yetersiz olması. ve bölgede antrenörlük kurslarının yapılmaması ve nedeni de maddi kısıtlılıklardır. Bu nedenle antrenörler şehir dışına gidiyor. ➤ Antrenör sayısı yetersiz antrenör olsa bile kulüplerin antrenman yapacak tesisleri yetersiz. ➤ Antrenör kurslarının ücreti çok pahalı olduğu için aktif antrenörler kademe yükseltememektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Üniversite öğrencilerinin antrenörlerin yanında eğitim amaçlı antrenmanlarda yer alması. Antrenör kurslarının ücretleri için belediyeden veya valilikten maddi destek alınabilir. Belediyespor A takımına harcadığı paranın bir kısmını alt yapı için harcamalıdır. Güçlü kulüplerin alt yapıya antrenör istihdam etmesi gerekmektedir. ➤ Muş'ta 20-25 kişinin kurs açılması talebi olursa ilde kurs açabiliriz. Bunun için ön çalışma yapılacak ve istenen sayıya ulaşırsa kurs açılacaktır. Gelecek olan antrenörlerin özellikle Muş ilinden olması önemlidir. ➤ Kamu kurumlarında çalışan antrenörlerin valilik oluruyla futbol üzerine daha fazla mesai yapmaları amacıyla haftanın belirli günleri izin olmaları sağlanabilir.
<p>Kemal TÜRKAN (ASKF Muş Şube Başkanı)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Federasyonumuz bünyesinde ortalama alt yapılarla birlikte aktif 30-40 takım var, 125 antrenör üye var ama aktif çalışan antrenör sayısı 6-7'yi geçmiyor. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İldeki beden eğitimi ve spor öğretmenleri Valilik (MEB) kararıyla antrenörlüğe yönlendirilebilir. Yeni kurslar açılıp Muş Belediyesi, Valilik veya iş insanlarının desteğiyle antrenörler eğitim alabilir.
<p>İbrahim TANYERİ (Muş Milli Eğitim Şube Müdürü)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Halk eğitim veya MEB kurs açabilir, İŞKUR veya KOSGEB katılanların ücretini ödeyebilir. 10 öğrenci ve 1 usta öğretici ile kurslar açılabilir. ➤ Proje hazırlayarak KOSGEB'den destek alınabilir.
<p>Behçet AKÇİL (Hasköy SK Başkanı)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Antrenör kurslarının ücreti çok pahalı. ➤ Halk Eğitim Merkezi'nde açılan kurslarda bu işte aktif olan ve emek veren kişiler öncelik verilmesi gerekmektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Antrenörlerin Halk Eğitim Merkezi'nde eğitimci olarak gösterilip ücret alması.

<p style="text-align: center;">Şemsettin ÇİFTÇİ (Muş Belediyespor Alt Yapı Sorumlusu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muş TUFAD'ın ilimizin genç potansiyelini harekete geçirmesi amacıyla antrenörlere her yıl 2-3 defa seminer verebilir ve antrenör sayısı artırılabilir. ➤ Resmi kurumların alt yapıya odaklanarak aktif takımlar kurması (masrafı çok az). Proje kapsamında futbol okulları açılmalı çünkü yüksek potansiyel var. Böylece antrenör istihdamı gerçekleşir ve antrenörlerin rekabeti artar. ➤ Valiliklere bağlı sosyal yardımlaşma ve dayanışma derneğinden maddi destek alınabilir.
<p style="text-align: center;">Ferzande EMRE (Üst Klasman Temsilcisi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hakemlere, antrenörlere ve oyunculara kurallar ile ilgili hakem komitesi tarafından eğitimler verilmesi.
<p style="text-align: center;">Bolat GÜNDÜZ (MAUN/SBF- Dr. Öğretim Üyesi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2022 yılında Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük bölümünden futbol uzmanlığı olan antrenörler mezun olacaktır. ➤ Bu antrenörler alt yapı kulüplerinde ucuz maliyetle istihdam edilebilir. Antrenörlük belgeleri için yetkili kişilerle konuşup ücretlerin indirilmesi talep edilebilir.

4. Futbol Hakem ve Gözlemcileri

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Ferzande EMRE (Üst Klasman Temsilcisi)	➤ Hakemlere Üniversitenin Spor Bilimleri Fakültesi aracılığı ile eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Hakemlere yapılan fiili ve sözlü saldırıların önüne geçmek için caydırıcı cezalar uygulanmalıdır.
Necat GEÇER (TFFHG Derneği Başkanı)	➤ Müsabaka sayıları artırılmalı.
➤ Hakem ve gözlemcilere ait bir tesis bulunmamaktadır. ➤ İlde 7'si klasman, 7 klasman gözlemcisi ve 41 tane hakem mevcuttur. Hakem sayısı fazla ancak müsabaka sayısı çok az olduğundan hakemler kendini mesleki olarak geliştirememektedir. ➤ Düzenlenen liglerde iddiası biten takım çekilmesi, müsabakalarda düzen ve tertibin eksik olması ve bazı maçların usulsüz oynatılması gibi sorunlar bulunmaktadır. ➤ Okul takımı müsabakalarında öğrencilerin kontrolü sağlanamadığından hakemler görev almak istemiyor.	
Atakan AKSU (MAUN/SBF- Dr. Öğretim Üyesi)	➤ Paydaşlar (TUFAD, ASFK, İHK ve Saha Komiserleri vb.) bir araya gelip ortak toplantılar, eğitimler yapmalıdır.
➤ İlde spor camiasında iletişim noktasında bir kopukluk bulunmaktadır.	
Gürkan TANOĞLU	➤ Yerel basın mensupları futboldaki bütün paydaşları takip edip futbol haberlerini yapılması sağlanmalıdır. ➤ Takımlara talepleri doğrultusunda sezon öncesi İl Hakem Kurulu tarafından değişen kurallar ile ilgili sunumlar yapılmalıdır.
➤ Şuan Muş'u üst klasmanda temsil edenler sadece hakemlerdir. Muş'ta 3 tane profesyonel hakem bulunmaktadır. Diğer illerden daha fazla bir sayıya sahibiz. Buna rağmen yerel basın hakemlerle ilgili hiç haber yapmıyor. Muş futbol camiası ildeki hakemlerle bir iletişim içinde değildir.	
Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/ SBF Dekanı)	➤ Üniversite açıldığı zaman hakemlik kursu açılırsa öğrenci gönderebiliriz. Eğitim öğretim açıldığı zaman üniversitede bunun duyurusu yapılabilir.
Prof. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (FIRAT ÜNİ./SBF)	➤ Spor Bilimleri Fakültesi futbolu oluşturan paydaşlar ile zaman zaman toplantılar ve seminerler yapabilir. Psikoloji, beslenme, antrenman vs. gibi konular işlenebilir. Bu, kurumsal yasalarda da mevcut (2547 sayılı kanun).

5. Futbol Kulüplerinin Yönetimi

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/ SBF Dekanı)	<ul style="list-style-type: none">➤ Lige katılan takımların sayısı ilk etapta makul düzeyde görülse de kulüp kurabilecek kurumların bu sürece dahil edilmesi ve kulüplerin lig sonuna kadar mücadelesine devam etmesi gerekmektedir. Bu anlamda kulüp başkanlarının motive edilmesi malzeme ve (aynı yardım) noktasında desteklenmeleri sağlanmalıdır. İl Özel İdaresi ve Muş Belediyesi il düzeyinde ve il dışındaki iş insanlarından destek talebinin yapılması sağlanmalıdır. Spor bilimlerine gelen ve şuan okuyan futbolcu öğrencilerin amatördeki faal takımlara yönlendirilmesi sağlanmalıdır.
Necat GEÇER (TFFHG Derneği Muş Başkanı)	<ul style="list-style-type: none">➤ Üniversitede yapılan stadyumun amatör maçlarda kullanılabilir.
Bolat GÜNDÜZ (MAUN/SBF- Dr. Öğretim Üyesi)	<ul style="list-style-type: none">➤ Yöneticiler şeffaf ve eleştiriye açık olmalıdır. Kulüp yöneticileri seçilirken farklı alanlarda uzman kişileri yönetimlerine alması elzemdir. Spor Yöneticiliği Bölümü'nde okuyan veya mezun olan öğrencileri kulüplere yönlendirebiliriz. Medyayla sürekli iletişim halinde olunması ve yöneticilerin takım planlamalarında uzun vadeli planlar yapması gerekmektedir.
Cengizhan SARI (MAUN/SBF- Araştırma Görevlisi)	<ul style="list-style-type: none">➤ Geçmişte Muşspor ile aynı durumu yaşamış ve kısa sürede profesyonel olmuş il takımlarının rol model alınması ve bu takımlardan destek istenmesi, başarıların kaynağının araştırılması ve örnek alınması sağlanabilir.
Selami YATÇI (Eski Futbolcu) Şemsettin ÇİFTÇİ (Muş Belediye spor Alt Yapı Sorumlusu)	<ul style="list-style-type: none">➤ Kurum kulüplerinin (DSİ, İl özel idaresi, Karayolları ve Şekerspor) kurulması ve sayısının artırılması sonucu antrenörlere ve oyunculara rahatlıkla maddi destek verilebilir.➤ Halihazırda olan takımların aktif hale getirilmesi ve hepsinin alt yapı liglerine katılımının sağlanabilir.

6. Futbolda Profesyonelliğe Uzanan Yol

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Selami YATÇI (Eski Futbolcu)	Üst ligdeki takımlara maddi olarak destek verilmeli ve iyi bir yönetim oluşturulmalı. Menderesspor ve Belediyespor'un buluşması lazım. Tek takım olmalı ve onun etrafında kenetlenilmesi gerekir. Menderesspor alt yapı, Belediyespor A takım olabilir ve güç birliğinin tek takım altında olabilir. Belediyespor devam ederse halktan birileri de yönetimde bulunmalıdır.
Behçet AKÇİL (Hasköy SK Başkanı)	Bütün kulüp başkanları toplanabilir ve BAL ligindeki takımlardan hangisinin hedef takım olması kararlaştırılmalı ve o takıma da gerek futbolcu gerek diğer konularda destek verilmesi sağlanabilir.
Mehmet KAYA (Eski Futbolcu)	Şahıs takımlarından ziyade Muş'u tek çatı altında toplayacak bir takımın oluşturulması gerekiyor. Muş Belediyespor devam edecekse bile orayı Muş'un genel tabanının destekleyeceği bir takım haline getirilmelidir.
Murat ATMACA (Eski Futbolcu)	Profesyonel bir takım için belediyenin ve valiliğin sponsor bulma konusunda destek vermesi gerekiyor. Amatör takımlara destek verenler vergi matrağında avantaj sağlıyor. Bu durum yasalar ile de destekleniyor. Bunları il içi ve dışı sponsor arayışlarında kullanmak gerekiyor.
➤ Profesyonellik için en önemli şey maddiyat. Daha önce hiç sponsor kullanılmadı.	
Prof. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (Fırat Üni./SBF)	Her yıl vergi rekortmenlerinin listesine bakılıp onlarla iletişime geçip sponsorluk yasası anlatılmalıdır. 1) Kısa vadede tescili yapılmamış olan Muş Spor Kulübü adı altında bir kulübün kurulmasıyla bütün şehrin desteği alınır. Eski Muşspor havası yakalanabilir. 2) Kısa vadede iki kulübün bir araya gelip Muşspor adı altında birleştirilebilir. 3) İlk 2 madde olmazsa yeni bir kulüp kurularak sıfırdan başlanabilir.

<p style="text-align: center;">Hüseyin Mete GÜNDOĞDU (MAUN/Yönetim ve Organizasyon- Öğretim Görevlisi)</p>	<p>Kulüplerin öz kaynağı en önemlisi (sporcu alt yapısından yetiştirme bedeli alıyorlar) kulüpler kira getirecek bir taşınmaz sahibi olursa gelir sağlarlar. Otopark ücretleri takımlara aktarılabilir.</p> <p>Müessese takımlarında personelden çok cüzi miktarda kesintiler yapılıyor.</p> <p>Belediyeler hiçbir şekilde profesyonel takımları bünyesinde barındıramaz (Sayıştay kararı).</p> <p>Muş Belediyesi ve İl Özel İdaresi amatör kulüplere yasa gereği yardım yapabilir.</p>
<p style="text-align: center;">Mustafa HAN (MAUN / SBF- Araştırma Görevlisi)</p>	<p>Sponsorluk taleplerinde sponsor olacak kişilerin yada kurumların kazancı olmalıdır. Onları ikna etmek gerekir (sponsorun reklamını yaparak). Herhangi bir kurum gelir vergisini beyan ederken %5’i kadar yardım yapabiliyor. Bu sayede sponsor bulunup maddi kaynak sağlanabilir.</p>
<p style="text-align: center;">Alparslan HAS (TÜFAD Muş Şube Başkanı)</p>	<p>Profesyonel takım olmak isteyenlerin tesisleşmesi de profesyonel olmalıdır.</p> <p>Barınma, yemekhane, toplantı odası, antrenör odası, antrenman sahası, fitness salonu vb. olmalı ve alt yapıyı da bu tesislere entegre etmeliyiz.</p> <p>Kulüpler öz kaynak oluşturmaldır. Halı saha, düğün salonu, otopark vs. gibi yerlerin yapılması gerekiyor. İyi bir sportif direktör olması gerekiyor.</p> <p>Bu bölgede büyük bütçeler harcamadan şampiyon olunabilir fakat doğru bir yapılanma gereklidir.</p>
<p style="text-align: center;">Şemsettin ÇİFTÇİ (Muş Belediye spor Alt Yapı Sorumlusu)</p>	<p>İki kulüp birleşip kısa vadede başarı elde edebilir. Aktif olarak çalışan emek veren antrenörlerin kurulacak takımda yetki alıp alt yapılara dağıtılıp hem alt yapı hem de A takım için orta vadede başarılı olması sağlanabilir.</p> <p>Planlı ve bilinçli bir yaklaşımla alt yapıyı da destekleyen bir oluşum içerisine girilmelidir</p>
<p style="text-align: center;">Kemal TÜRKAN (ASKF Muş Şubesi Başkanı)</p>	<p>Valilik, belediye, üniversite ve futbolun diğer paydaşları, kulüp yöneticileri ile toplantı yapılmalı. Bu yılki hedefleri öğrenilmeli.</p> <p>Belediye spor oyuncularının İŞKUR yoluyla maaşları verilebilir.</p>
<p style="text-align: center;">Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/ SBF Dekanı)</p>	<p>Eğer ilimizi temsil eden muş menderes ve muş belediyespor’un 2 kulüp başkanıyla görüşülmesi sonunda karar alıp biri Muşspor olmayı kabul ederse, yeni takımda bu 2 kulübün yöneticilerinin de yer alması gerekir.</p>

7. Lige Katılan Futbol Kulüpleri ve Aktif Yaş Grupları

MEVCUT DURUM (VE PROBLEMLER)	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Prof. Dr. Alper KARADAĞ (MAUN/ SBF Dekanı)	➤ Özellikle ortaokul ve lise düzeyinde okul içi ve okullar arası turnuvalar yapılması, yetenekli olanların takip edilmesi ve bilgilerinin kayıt altına alınması. U14 takımı kurma niyetinde olan futbol kulüplerine bu gençler gönderilmelidir.
Zahit KAHRAMAN (MAUN/SBF- Dr. Öğr. Üyesi)	➤ Kısa vadede lige katılan kulüpleri muhafaza edilmesi, orta vadede takım sayılarının çoğalması, uzun vadede çok sayıda takımın katılımı sağlanmalıdır. ➤ 3 yıl sonra lige katılan her takımın U18 takımı, 5 yıl sonra lige katılan her takımın U16 ve U14 takımlarının olması sağlanmalıdır.

FUTBOL ÇALIŞTAYI RAPORU (19-20 Ağustos 2021)

1. Futbol Tesisleri

1. Muş Futbol Çalıştayı'na iştirak eden katılımcılar tarafından görüş birliği ile Muş ilimizin futbola özgü tesisler bakımından hâlihazırda net bir şekilde yetersiz olduğu ifade edildi.
2. Son yıllarda genel anlamda şehir merkezi ve ilçelerde spor tesislerinin inşasında hızlı bir yükseliş söz konusu olsa da futbola özel tesislerde şu an bariz bir yetersizliğin olduğu vurgulandı.
3. Zafer mahallesi'nde var olan semt sahasının ivedilikle (özellikle il merkezinde) faal olan 8-10 futbol kulübümüzün kullanacağı 8-10 soyunma odasına sahip bir sosyal tesisin eklenmesi elzem bir ihtiyaç olarak öne çıkarıldı.
4. Şehrin büyümesi-gelişmesi adına yapılan imar çalışmaları dikkate alınarak yeni bir semt sahasının daha gelecek için planlanması ve şehre kazandırılması özellikle alt yaş gruplarının (U14, U13 vb.) ve okullar arası müsabakalarının yapılacağı maçlarda ulaşım kolaylığı ile birlikte organizasyona katılım gücünü (seyirci, ebeveyn, yetenek tarayıcıları-scouting) artıracığı öngörülmektedir.
5. Yeni yapılacak semt sahası zeminin tabii çim olarak yapılması, sakatlık riskini azaltmada etkili olacak ve futbolun aslında doğal olan bu zeminde oyuncular tarafından icrasının keyfine varılacaktır. Bu anlamda futbol organizasyonlarına katılım süreçlerinde gençlerin tabii çim zeminle tanışması daha sağlıklı ve teşvik edici bir unsur olmakla birlikte yetenekli gençlerin ileriki dönemlerde il dışı farklı takımlara transferlerinde önemli bir tecrübe de oluşturacaktır.
6. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün faal olan futbol kulüplerine il merkezinde yapacağı semt sahasında veya yeni yapılan stadyumda bir adet soyunma odasını tahsis etmesinin kulüplerin heyecanını-motivesini artıracığı belirtildi. Ayrıca günümüz şartlarında takımlara ait soyunma odalarının sezon hazırlığı, antrenman ve futbol lig organizasyonu süresince vazgeçilmez bir unsur olduğu vurgulandı.
7. Valilik himayesinde Milli Eğitim İl Müdürlüğü'nün öncülüğünde okullara yakın halı sahaların, beden eğitimi ve spor derslerinde ve futbol eğitiminde kullanılmasına imkân verecek protokollerin okul idaresi ve tesis sahipleri-yönetimi arasında yapılması, futbola katılımı ve futbol organizasyonlarını teşvik edici, yetenekli gençlere ulaşmayı kolaylaştıracaktır.
8. Yeni yapılacak okulların (şartlar ve imkanlar dahilinde) kapalı ve açık spor alanları ile birlikte tasarlanarak imar edilmesi genel anlamda sportif uygulamalarına ve özelde futbola katkı sağlayacaktır.
9. Üniversitede yerleşkesinde yapımı devam eden stadyumun faal hale geldikten sonra gerektiğinde hafta sonları amatör maçlarda kullanılmasına izin verecek bir protokol yapılabilir.

2. Amatör Futbol Futbolcu Kaynağı ve Aktif Yaş Grupları

Tablo 1. Türkiye Nüfusu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 2020 (toplam nüfus: 83.614.362).

Yıl	Yaş grubu	Nüfus	Nüfus Yüzdesi
2020	0-4 Yaş	6.121.707	% 7,32
2020	5-9 Yaş	6.526.593	% 7,81
2020	10-14 Yaş	6.419.937	% 7,68
2020	15-19 Yaş	6.230.114	% 7,45
2020	20-24 Yaş	6.663.636	% 7,97
2020	0-24 Yaş	31.962.018	% 38,23

Tablo 2. Muş İli Nüfusu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 2020 (toplam nüfus: 411.117)

Yıl	Yaş grubu	Nüfus	Nüfus Yüzdesi
2020	0-4 Yaş	46.645	% 11,35
2020	5-9 Yaş	46.570	% 11,33
2020	10-14 Yaş	45.816	% 11,14
2020	15-19 Yaş	46.143	% 11,22
2020	20-24 Yaş	38.907	% 9,46
2020	0-24 Yaş	224.081	% 54,5

1. Muş ili 0-24 yaş arası genç nüfus yoğunluğu dağılımı bakımından hem çevre illerin hem de Türkiye nüfusundaki dağılımlardan daha yoğun bir genç nüfusa sahip ilimiz konumundadır (Tablo 1, 2). İlk, orta ve lise düzeyinde öğrenci olan bu yaş kategorisindeki çocuk ve gençlerin spora, özel anlamda da futbol organizasyonlarına dahil edilme çabalarının karşılık bulması genç yaş gruplarında liglerin oluşturulmasına zemin hazırlayacaktır.
2. Valiliğin himayesi, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Gençlik Spor İl Müdürlüğü, Muş Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu (ASKF) ve Muş Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği (TÜFAD) ve Futbol İl Hakem Kurulu ortak protokolü ile okullarda yapılacak okul içi ve okullarası müsabakalar, hem futbola olan ilgiyi artıracak hem de yetenekli gençlerin kendine uygun bir yaş kategorisi ve belli bir kulübün bünyesinde planlı bir şekilde futbol faaliyetlerine kanalize olmasına olanak sağlayacaktır.
3. Okullarda bir müdür yardımcısı ve beden eğitimi ve spor öğretmen(ler)inin görevlendirilmesi ve faal kulüplerin antrenörlerinin sürece dahil edilmesi yapılacak olan organizasyondan erken zamanda olumlu sonuçlar alınmasına aracılık edecektir.
4. Futbol kulüplerinin ve aynı zamanda ildeki antrenörlerin okullardaki beden eğitimi ve spor

öğretmenleri ile oluşturacağı iletişim köprüleri sayesinde gerek ders faaliyetleri gerekse okul içi ve okullar arası müsabakalarda öne çıkan gençlerin tespiti ve takibinin yapılması mümkün olacaktır.

5. Okullar arası yarışmalara katılan okulların sayısının artırılması teşvik edilmeli ve müsabakaların eleme usulü ile yapılmasından ziyade lig usulü ile yapılması hem organizasyonların heyecanını artıracak hem de yetenekli gençlerin keşfinde ve takibinde kolaylıklar sağlayacaktır.
6. İl ve ilçedeki takımlara gerek mülki gerekse mahalli idarelerce sağlanacak ayni yardımların yanında motive edici destekler ve de ilçelerden gelen takımlara sağlanacak ulaşım desteği sayesinde genç yaş grupları ligine katılım yükselecektir.
7. İlçelerde kaymakamlığın öncülüğü ile okul içi ve okullararası organizasyonlar il merkezinde planlandığı gibi desteklenmelidir.
8. 2021-2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Spor Bilimleri Fakültesi, Milli Eğitim İl Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde futbol paydaş kurumlarının temsilcileri ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iştirak edeceği online bir toplantının düzenlenmesi gereklidir.
9. Kulüplerin bölgesel amatör lige başlama sürecinde Türkiye Futbol Federasyonu'na ödedikleri katılım ücretlerinin belediye tarafından ödenmesi ilin futbolunun gelişmesi bakımından önemlidir (Bazı illerde benzer uygulamalar söz konusu).
10. Kurumsal kimliği ve / veya amatör spor kültürü güçlü olan kulüplerimizin 16 yaş ve altı (U16) yaş grubunu aktif hale getirmek için çalışmalarını kısa zamanda başlatması ve 2022 yılında bu ligin aktif hale getirilmelidir.
11. Muş Alparslan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri başta olmak üzere diğer eğitim-öğretim birimlerindeki 10.000' in üzerindeki öğrenci sayısı futbol kulüplerimiz için önemli bir oyuncu kaynağı olarak değerlendirilebilir.

3. Futbol Antrenörleri

1. Muş İlinde TÜFAD'a kayıtlı 125 üye olmasına karşın antrenörlerin birçoğunun il dışında ikamet etmesi ve ilde yaşayanların da çoğunun aktif bir şekilde antrenörlük yapmamasından kaynaklı futbol çalıştırıcısı sayısı bariz bir şekilde yeterli değildir.
2. TÜFAD veya ASKF, Spor Bilimleri Fakültesi ve de futbolun diğer paydaş unsurlarının iştiraki ile bir rapor hazırlanmalı ve Türkiye Futbol Federasyonu'na sunulmalı. İl'deki mevcut antrenör sorunu belirtilip amatör çalıştırıcılık (GRASSROOTS C) kursunun açılması talep edilmelidir.
3. Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü futbol ihtisas alanından mezun öğrencilere amatör kulüplerde çalışma fırsatı verilmeli (deneyimli antrenörlerin yanında) ve Türkiye Futbol Federasyonu'ndan amatör çalıştırıcılık (GRASSROOTS C) belgesi almaya teşvik edilmelidir.
4. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri arasında futbol ihtisas alanına sahip olanların amatör takımların çalıştırılmasında sorumluluk almaları şehirde belirgin olan antrenör eksikliğini yakın

zamanda kapatabilecek bir alternatif çözüm olarak düşünülebilir. Bu anlamda sorumluluk almış öğretmenlerin ders programlarının okul idaresince daha makul bir şekilde planlanması ihtiyacı söz konusu olacaktır.

5. Antrenörlük belgesi olup pasif durumda olan antrenörlerin bu geçiş sürecinde amatör kulüplerde sorumluluk almaları teşvik edilmelidir.

4. Futbol Hakem ve Gözlemcileri

1. İl'deki hakem ve gözlemcilerin şimdilik sayısal olarak yeterliği söz konusu. Ancak il düzeyinde yapılan maçların sayısı az olduğundan hakem ve gözlemcilerin tecrübe ortalaması bu anlamda yeterli görülmemektedir.
2. İlimizde profesyonel maçlarda görev alan 3 hakemin olması camiaya önemli katkılar sağlayacak bir potansiyeldir.
3. İl hakemlerinin futbol sezonlarının başlangıcında kulüp tarafından davet edilerek futbol oyun kurallarının kulüp futbolcularına anlatılmalıdır. (yaş gruplarına göre ayrıntı ve örnekler verilerek)
4. İl Hakemlerinin gelişimine katkı sağlayacak seminerlerin tertip edilmesi. Bu konuda Muş Alparslan Üniversitesi ile işbirliğine gidilmelidir.
5. Futbol hakemliği kursunun açılması için ön hazırlıkların yapılmalıdır.

5. Futbol Kulüplerinin Yönetimi Lige Katılan Futbol Kulüpleri

1. Futbola paydaş özel ve tüzel kurumlarla birlikte, basın ve futbol gönüllülerinin amatör ruhu yeniden yeşertmek-güçlendirmek, ilimizde futbol olgusundan çok boyutlu ve azami ölçüde faydalanabilmek için ortak çaba gösterme düşüncesi etrafında kenetlenmesi gerekmektedir.
2. Valiliğin himayesinde, Muş Belediyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, ASKF, TÜFAD, TFFHGD ve amatör kulüp başkanlarının iştirak edeceği "Amatörde Profesyonelce Buluşalım" toplantısının yapılması planlanmalıdır.
3. Bölgesel Amatör Futbol Ligine katılacak takımların sayısı sezon başında makul düzeyde olsa da zaman içerisinde çoğu kulübün maçlara devam etmemesi, maçlara çıkmaması ligin kısıtlı bir takım sayısı ile tamamlanmasına sebep olmaktadır. Bu durum, gençlerin düzenli bir şekilde spor yapma, futbol oynama fırsatlarını elinden aldığı gibi, futbol olgusunun şehirde oluşturacağı çok boyutlu faydanın da önüne geçmiş olmaktadır.
4. Kulüp başkanlarının motive edilmesi kendi kulüpleri için gayretlerini artırmaları ve malzeme (aynı yardım) noktasında desteklenmeleri kulübün devamlılığını yükseltecektir.
5. Genel anlamda ve büyük ölçüde gönüllülük esasına göre yürütülen kulüp başkanlığı sorumluluğunun, özellikle devamlılığı olmayan veya pasif durumda olan kulüplerde bu göreve talip başka bir gönüllüye/yöneticiye devredilmesi, futbol kulübüne faal olma sürecini dolayısıyla amatör futbola olan katkı payını yükseltecektir.

6. İl'deki güçlü kurumların kulüp kurarak bu sürece dahil olması elzemdir. Aktif bir şekilde lige katılmayan ilçe takımları ile Muş Alparslan Üniversitesi, Devlet Su İşleri (DSİ), İl Özel İdaresi, Türk Telekom, Türkiye Elektrik İletişim Anonim Şirketi (TEİAŞ), Vangölü Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (VEDAŞ), Karayolları, Şeker Fabrikası gibi ilçe ve kurum takımlarının lige katılması amatör ligi önemli ölçüde güçlendirecektir. Bu kulüplerin sporcusuna ve antrenörüne sunacağı imkânların muhtemelen daha makul olması aynı zamanda bu kulüplerin devamlılığında da önemli bir etken olacaktır.

6. Futbolda Profesyonelliğe Uzanan Yol

1. Bölgesel Amatör Ligi'nde ilimizi temsil eden Muş Belediyespor ile Menderesspora destek verilmeli ve her iki kulübümüzde de güçlü bir yönetimin oluşturulması için çaba harcanmalıdır. Kulüplerin yönetim kurulunda futbol oynamış, futbola emek vermiş şahsiyetlerin ve işveren insanlarımızdan temsilcilerin bulunması akabinde ilimizdeki mülki ve mahalli idarelerden bu sürece destek alınması *şehrimizi futbolda profesyonelliğe giden yolda* güçlü kılacaktır.
2. Bal ligindeki kulüplerimize gerek il düzeyinde gerekse il dışından verilen desteğin artırılması için bu kulüplerimize ait yönetimlerin organize edeceği gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
3. Muş Belediyespor ile Menderesspor Muşspor çatısı altında birleşerek güç birliğine gidebilirler.
4. Muş Belediyespor ile Menderesspordan birinin olağanüstü kongre kararıyla Muşsporunu yeniden aktif hale getirmesi ve akabinde oluşturulacak güçlü bir yönetimin alacağı geniş tabanlı kamuoyu desteği, profesyonelliğe uzanan süreçte artı bir avantaj olarak göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Yıllar sonra Muş futbol kamuoyu Muş Futbol Çalıştayı aracılığıyla biraraya gelebilmiştir.
6. Muş Belediyespor veya Menderesspor ilimizin profesyonel ligde temsil etme hakkını elde etmek için mücadele ederken bir yandan da bu temsil hakkını kazanacak takımın kullanacağı bir futbol tesisinin planlanıp şehre kazandırılması sürecinin başlatılması gerekmektedir.

Not: Muş Futbol Çalıştayı'nın yapılmasından kısa bir süre sonra çalıştayda öne çıkan başlıklardan biri olan Muşsporun kurulması görüşü Menderessporun olağanüstü kongre kararı ile gerçekleştirilmiştir.(İlimiz ve ülkemiz futbolu için hayırlı olsun).

MUŞ FUTBOL ÇALIŞTAYI FOTOĞRAFLARI

www.alparslan.edu.tr

[musalparslanuni](#)

[alparslauniversitesi](#)

www.alparslan.edu.tr

[musalparslanuni](#)

[alparslauniversitesi](#)